

Студијски програм: Студије новинарства
Назив предмета: Медијски систем Србије
Наставник/наставници: доц. др Ана Милојевић, доц. др Данка Н. Нинковић Славнић, сарадница Александра Б. Угринић
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов:
Циљ предмета: Основни циљ курса је упознавање студената са појмом медијског система, кроз проучавање основних карактеристика и елемената медијског система Србије (МСС). Полазећи од хибридног појма медијског система разматраће се новија историја МСС, који припада транзиционом типу медијског система у којем процеси демократских промена нису потпуно завршени. Оваква развојна перспектива је неопходна за разумевање постојећих карактеристика МСС. У том контексту посматраће се релације између медијског система и осталих друштвених подсистема, као што су политика, економија, култура. Посебно ће се разматрати улога државе у МСС, основни елементи медијске политике, регулативе и саморегулативе. На тај начин ће студенти стећи неопходна знања за разумевање и критичко процењивање постојеће структуре медијског тржишта, односно разноликости медија у нашој земљи (садржинско-програмском профилу, власничкој структури, територијалном покривању итд.).
Исход предмета: Студенти ће се упознати са појмом хибридног медијског система, као и са различитим типовима медијских система, како би били оспособљени да разликују медијске системе према основним карактеристикама. На основу стеченог знања студенти ће бити у стању да препознају главне карактеристике медијског система Србије у упоредној перспективи, да уоче узрочно-последичне везе између карактеристика медијског система и осталих друштвених подсистема, и да те везе посматрају и анализирају у развојном процесу. Конкретније, студенти ће бити упознати са структуром медијског тржишта, моћи ће критички да сагледавају његову генезу, као и да процењују актуелне медијске политике и стратегије, како би могли да утичу на правце развоја МСС као будући посленици медијског сектора.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Теоријска настава: Медијски систем – дефиниција и елементи медијског система; Типови медијских система; Основне карактеристике медијског система Србије – медијски систем у транзицији; Новинске агенције, штампа, интернет у Србији; Радиодифузија / радио и телевизија; Јавни радиодифузни сервис (РТС / РТВ): оснивање, финансирање, програмске функције, јавна контрола, јавни интерес; Правила у медијској сфери: медијски закони у Србији и медијски кодекси у Србији; Медији и политика: међусобни односи медија и политичких институција, странака и носилаца јавних функција; Медији и економија: медијско тржиште, рекламирање, утицај бизниса, односи између медија и њихових власника; Медијски систем и струковна удружења у Србији: медијски и новинарски савези, организације, удружења, синдикати; Локални медији у Србији: власништво и власничка трансформација, уређивачки концепт, избор кадрова, јавни интерес; Медији на језицима етничких мањинских група: начин оснивања, финансирање, уређивачка концепција, задовољавање комуникационих потреба мањинских народа; Стратегије развоја медија у Србији <i>Практична настава:</i> Практична настава се изводи на часовима вежби на којима ће студенти учити како да прикупе и анализирају основне податке о медијском систему Србије, односно како да користе јавно доступна документа, извештаје и базе података (као што су подаци о финансирању медија, медијском власништву, мониторингу рада медија и другим) и на основу њих критички разматрају основне карактеристике медијског система Србије у односу са осталим друштвеним подсистемима.
Литература: а) основна: Вељановски, Р. (2012) Медијски систем Србије, Чигоја, Београд Veljanovski, R. (Ur.) 2017. <i>Lokalni mediji u Srbiji posle vlasničke transformacije i javni interes</i> (Beograd: Fakultet političkih nauka, Čigoja

Milutinović, I. (2016). Проблеми медијског власништва у Србији. *Зборник Матице српске за друштвене науке*, (157-158), 475-488.

Milivojević, S. Milenković, D. i Raković, M (2012). *MEDIJSKI SISTEM SRBIJE: UNESCO INDIKATORI MEDIJSKOG RAZVOJA*. Beograd: Centar za medije i medijska istraživanja, Fakultet političkih nauka

Gruhonjić, D, Šinković, N., and Kleut, J. 2018. “Ka evaluaciji projektnog finansiranja medijskih sadržaja u Srbiji,” U A. Milojević i R. Veljanovski (ur.), *Verodostojnost medija: odnos finansiranja i sadržaja* (Beograd: Čigoja, Fakultet političkih nauka): 11–29.

Marko, D. (2017). *Transformacija i funkcionisanje javnih radiodifuznih servisa u Republici Srbiji i Republici Hrvatskoj* (Univerzitet u Beogradu-Fakultet političkih nauka).

Marko, D. (2014). Medijska pomoć i izgradnja funkcionalnih medijskih institucija u Srbiji. *Godišnjak Fakulteta političkih nauka*, 8(12), 133-147.

Veljanovski, R., and Surčulija, J. 2014. “Društveni aspekti harmonizacije medijskih zakona Republike Srbije sa evropskom standardima,” *Sociološki pregled* 48(2): 259–285.

б) допунска:

Milojevic, A. (Forthcoming 2021) Three Decades Later: From self-managed to state captured media in Serbia. In Orlin Spasov and Hendrik Sittig (Eds.) *Three Decades Later: How did the media landscapes in South East Europe reshape after 1989?* Konrad-Adenauer-Stiftung, Sofia.

Veljanovski, R., and Štavljanin, D. (2017). The belated and bedevilled media transition in Serbia. In: Krishna-Hensel, S. F. (Ed.), *Media in Process*. New York: Routledge, pp. 53–75.

Radojković, M., Milojević, A. and Ugrinić, A. (2014). Journalism in crisis: the case of Serbia. In: Glowacki, M., Lauk, E. and Balcytrine, A. (Eds.), *Journalism that Matters: Views from Central and Eastern Europe*. Frankfurt am Main: Peter Lang, pp. 129-151.

Marko, D. (Ur.) (2013) Informisanje na jezicima manjina: SLOBODA, PRISTUP, MARGINALIZACIJA. Media plan institut, Sarajevo

Chadwick, A. (2013). *The hybrid media system: Politics and power*. Oxford, UK: Oxford University Press.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
------------------------------------	------------------------------	------------------------------

Методе извођења наставе: Настава се изводи кроз часове предавања и вежби, укључујући присуство на предавањима, активно учешће на часовима вежби, кроз презентацију резултата самосталног истраживачког рада и дискусију. Такође, путем индивидуалних консултација на захтев студента у договору са предметним наставником.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	30	усмени испт	40
колоквијум-и	20		
семинар-и			